

PRILOG POZNAVANJU FLORE VLASINSKE VISORAVNI

Nikola Milić^{1*}, Goran Tmušić¹

¹ Naučno-istraživačko društvo studenata biologije i ekologije „Josif Pančić“, Trg Dositeja Obradovića 2, 21000 Novi Sad, Republika Srbija

*autor za korespondenciju: nmilic93@gmail.com

Vlasinsko područje u jugoistočnoj Srbiji predstavlja srednjeplaninski predeo značajnih visinskih raspona i istovremeno jednu od najrasprostranjenijih zona kristalastih škriljaca u našoj zemlji. Područje obuhvata planinski plato prosečne nadmorske visine 1000-1300 m koji je sa svih strana opkoljen visokim planinama rodopskog planinskog masiva i vrhovima Čemernika, Vardenika, Plane i Bukove glave. U centralnom delu Vlasinske visoravni nalazi se duboka depresija sa veštačkom akumulacijom, Vlasinskim jezerom, kojim je potopljena jedna od najvećih tresava Balkana.

Raznovrsnost i specifičnost biotopa Vlasinskog područja usloveli su visok diverzitet flore, vegetacije, faune i ekosistema, koji se odlikuju izraženim stepenom reprezentativnosti, autohtonosti i autentičnosti prirodnih karakteristika i kao takvo oduvek je bilo zanimljivo biologima. Istraživanja flore i vegetacije ovog dela jugoistočne Srbije koja je započeo Josif Pančić 1880. godine nastavljena su tokom studentskih naučno-istraživačkih kampova. Cilj ovih istraživanja je bio bolje upoznavanje flore opisanog područja, te se u ovim radom predstavljaju rezultati sa naučno-istraživačkih kampova.

Terenska istraživanja u okviru studentskih kampova u organizaciji Naučno-istraživačkog društva studenata biologije i ekologije „Josif Pančić“ vršena su tokom jula 2013. i maja 2016. godine. Po sprovedenom terenskom istraživanju, uzorkovan biljni materijal je herbarizovan. Identifikacija biljnog materijala vršena je dihotomim ključevima na osnovu morfoloških karaktera i uz pomoć ikonografija. Statusi zaštite određeni su prema Zakonu zaštite prirode u Srbiji i prema odgovarajućim referentnim listama.

Prilikom istraživanja potvrđeno je prisustvo 252 vrste biljaka, dok se devet vrsta ne nalazi na prethodno publikovanim florističkim spiskovima. Registrovano je ukupno 49 vrsta koje su zaštićene Zakonom o zaštiti prirode Srbije i 27 vrsta koje se nalaze na IUCN-ovoj crvenoj listi ugroženih vrsta. Pored autohtonih vrsta zabeleženo je i nekoliko alohtonih, invazivnih i potencijalno invazivnih vrsta.

Dugu tradiciju florističkih istraživanja potrebno je nastaviti i u narednom periodu. Fokus budućih istraživanja bi trebalo da se stavi na mapiranje i monitoring alohtonih, potencijalno invazivnih taksona na ovom području, kako bi se sprečilo njihovo širenje na račun autohtonih i zaštićenih vrsta i time očuvalo prirodno bogastvo ovog područja.

Ključne reči: flora, prilog, Vlasinska visoravan

CONTRIBUTION TO THE FLORA OF VLASINA PLATEAU

Nikola Milić^{1*}, Goran Tmušić¹

¹Scientific Research Society of Biology and Ecology Students “Josif Pančić”, Trg Dositeja Obradovića 2, 21000, Novi Sad, Republic of Serbia

*corresponding author: nmilic93@gmail.com

The Vlasina region in southeastern Serbia simultaneously represents a fairly mountainous area of significant altitudinal ranges and one of the most widespread zones of foliated metamorphic rocks in our country. The region is a mountainous plateau of an average altitude between 1000-1300m, which is surrounded by the

high mountains of the Rhodope massif and the mountain peaks of Čemernik, Vardenik, Plana and Bukova glava. Located in the central part of the Vlasina plateau, there is a deep depression and an artificial accumulation, Lake Vlasina. One of the largest peat bogs in the Balkans was flooded by this lake.

The diversity and the specificity of biotopes of the Vlasina region conditioned a high diversity of flora, vegetation, fauna and ecosystem, that feature high levels of representativeness, indigenous and authentic natural characteristics and as so, it has always been interesting to biologists. Research of the flora and vegetation of this south-eastern part of Serbia, that Josif Pančić started in 1880 was continued through student scientific research camps. The goal of these researches was to get better acquainted with the flora of the described region and, therefore, results of the scientific research camps are presented in this paper.

Field researches that were organized within student camps by the Scientific Research Society of Biology and Ecology students "Josif Pančić" took place during July 2013 and May 2016. After finishing field research, sampled plant material was herbarized. Identification of plant material was done using dichotomous key and iconographies based on morphological characteristics of the plant. Protection criteria were determined by the Law on nature protection in Serbia and according to the appropriate reference lists.

During the research presence of 252 plant species was confirmed, out of which nine plant species were not found on previously published floristic lists. Altogether, 49 plant species that are protected by Law on nature protection in Serbia were recorded and 27 plant species belong to IUCN Red List of Threatened Species. Besides indigenous species, there has been record of introduced, invasive and potentially invasive species.

The long tradition of floristic research is needed to be continued in the periods to come. The focus of the future researches should be placed on mapping and monitoring of introduced and potentially invasive taxons of this area in order to prevent their spreading at the expense of indigenous and protected species, thus preserving the natural wealth of this area.

Key words: contribution, flora, Vlasina Plateau

PRILOG POZNAVANJU FLORE SPOMENIKA PRIRODE „SLAPOVI SOPOTNICE“

Nikola Milić^{1*}, Darija Vuković¹, Isidora Bolesnikov¹, Goran Tmušić¹

¹ Naučno-istraživačko društvo studenata biologije i ekologije „Josif Pančić“, Trg Dositeja Obradovića 2, 21000 Novi Sad, Republika Srbija

*autor za korespondenciju: nmilic93@gmail.com

Selo Sopotnica se nalazi na teritoriji opštine Prijepolje, u jugozapadnoj Srbiji, na zapadnim padinama planine Jadovnik, na nadmorskoj visini od 820 m do 1245 m. U ataru sela nalazi se Spomenik prirode „Slapovi Sopotnice“ koji obuhvata izvorište površinskog toka reke Sopotnice, sa više stalnih i povremenih karstnih vrela i izvora koji, spajajući se, formiraju seriju vodopada.

U saradnji sa Planinarskim klubom „Kamena gora“ započeta su biološka istraživanja, a time i ispitivanja flore i vegetacije ovog područja. Istraživanja sprovedena u poslednje dve godine upotpunila su floristički spisak, a njihovi rezultati su predstavljeni u ovom radu.

Prikupljanje podataka je vršeno tokom 2016. i 2017. godine, obuhvatajući tri aspekta: ranoprolećni, prolećni i letnji. Analizirano područje je zaštićeno prirodno dobro Spomenik prirode „Slapovi Sopotnice“ i bliža okolina koja obuhvata sledeće tipove staništa: livada, bukova šuma, četinarska šuma, vlažno stanište (uz potok) i ruderalno stanište (kraj puta). Sav biljni materijal je sakupljen u okviru studentskih istraživačkih kampova